

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Evy Sakálovej a sudcov JUDr. Rudolfa Čirča a JUDr. Ivana Machyniaka, v právnej veci žalobcu **J. P.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. I. R., advokátkou v K., proti žalovaným **1/ T. H.**, naposledy bývajúcemu v K., t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom JUDr. M. I., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Trebišov, **2/ Š. H.**, bývajúcemu v B., **3/ M. N.**, bývajúcej v T. a **4/ M. S.**, bývajúcej v B., **o neplatnosť dedičskej dohody**, vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp.zn. 13 C 114/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. decembra 2006 sp.zn. 10 CoD 1/2006 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **z a m i e t a** .

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trebišov rozsudkom (v poradí druhým) zo 7. decembra 2005 č.k. 13 C 114/2004-93 vyhovel žalobe žalobcu a určil, že dohoda uzavretá medzi dedičmi, v dedičskom konaní po poručiťke M. H., zomrelej X., vedenej pod sp.zn. D 976/99, Dnot X. na Okresnom súde Trebišov JUDr. P. H., súdnym komisárom v K., o ktorej bolo vydané osvedčenie 24. februára 2000, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. marca 2000 je neplatná. Žalovaných 1/ až 4/ zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania 24 643,-- Sk na účet jeho

advokátky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že predmetná dohoda bola uzavretá v čase, keď žalovaný 1/ bol v postavení dlžníka voči žalobcovi, keď sa už voči nemu viedlo exekučné konanie. Napriek zákazu nakladať so svojím majetkom bola uzavretá dohoda, na základe ktorej bol zmenšený majetok žalovaného 1/ a tak bolo znemožnené žalobcovi ako veriteľovi, aby uspokojil svoju pohľadávku voči žalovanému 1/. Podľa názoru súdu prvého stupňa takýto jeho postup evidentne odporuje zákonu, obchádza ho. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaných 3/, 4/ Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 4. decembra 2006 sp.zn. 10 CoD 1/2006 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu žalobcu o neplatnosť dedičskej dohody uzavretej dedičmi v dedičskom konaní po poručiťke M. H., zomrelej X., vedenom pod sp.zn. D 976/99, Dnot X. na Okresnom súde Trebišov, o ktorej bolo notárom JUDr. P. H., ako súdnym komisárom v K. vydané osvedčenie 24. februára 2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. marca 2000 zamietol. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Poukázal na to, že dohodu o vyporiadaní dedičstva musia uzavrieť všetci dedičia a len v rámci konania o dedičstve, ktoré je tzv. konaním nesporovým a upravuje ho 5. hlava tretej časti Občianskeho súdneho poriadku. V podstate všetky úkony potrebné pre postup v tomto konaní je v zmysle § 38 ods. 1 O.s.p. oprávnený vykonávať notár, ako súdny komisár, ktorý za splnenia podmienok uvedených v § 175zca O.s.p. je oprávnený vydať osvedčenie o dedičstve. Úkony notára, ako súdneho komisára sú úkonmi súdu a ním vydané osvedčenie o dedičstve zo zákona nadobúda povahu právoplatného uznesenia o dedičstve, teda uznesenia vydaného súdmi. Vzhľadom na to, že pre konanie o dedičstve, a teda aj pre prejednanie právnych otázok s týmto konaním spojených zákon upravuje osobitný postup, rozhodnutie súdu vydané v sporovom konaní, že dohoda o vyporiadaní dedičstva je neplatná, by nemohlo mať vplyv na účinky a vykonateľnosť, či už rozhodnutia vydaného podľa § 175q ods. 1 písm.c/ O.s.p. alebo osvedčenia podľa § 175zca ods. 1 písm.c/ O.s.p. Právny názor, že by platnosť dohody uzavretej v konaní o dedičstve, bolo možné preskúmať v sporovom konaní, by viedlo k neprijateľným dôsledkom. Znamenalo by totiž, že by sa opätovne rozhodovalo o otázke, o ktorej už bolo vo vzťahu medzi dedičmi právoplatne rozhodnuté. Žalovaným náhradu trov konania nepriznal, lebo ju nežiadali priznať.

Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalobca z dôvodu, že rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého by účinky schválenej dohody v konaní

o dedičstve mali byť iné a nezvratnejšie ako účinky právoplatného rozhodnutia vydaného v sporovom občianskom súdnom konaní. Názor odvolacieho súdu vyvoláva dojem ako by tým, že notár ako súdny komisár neuzná dohodu za takú, ktorá svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom, táto dohoda sa stáva platnou, aj keď v skutočnosti existujú objektívne okolnosti, ktoré spôsobujú jej neplatnosť. V takom prípade by teda reálne neexistovala možnosť, aby osoba odlišná od účastníka konania sa mohla domôcť neplatnosti takejto dohody, pretože účastníkom tejto dohody nebola. Podľa názoru odvolacieho súdu potom vlastne neexistuje právny prostriedok, ako osoba, ktorá má naliehavý právny záujem sa môže domôcť neplatnosti takejto dohody. Žiadal preto napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaní sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadрили.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p., dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie do veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Pretože rozhodnutie odvolacieho súdu možno preskúmať len z dôvodov uvedených v dovolaní a žiadna vada konania v zmysle § 237 O.s.p., ale ani žiadna tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) nebola

zistená, ani dovolateľom tvrdená, preskúmal dovolací súd napadnutý rozsudok len z hľadiska dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.

Nesprávnym právnym posúdením veci je v zmysle § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. O takýto prípad sa v preskúmvanej veci nejedná.

Podľa § 38 ods. 1 veta prvá O.s.p. (v znení účinnom do 15. októbra 2008) súd poverí notára, aby ako súdny komisár prejednal dedičstvo a v prípadoch, keď sú splnené podmienky uvedené v § 175zca, vydal osvedčenie o dedičstve.

Úkony notára podľa odseku 1 sa považujú za úkony súdu (§ 38 ods. 3 O.s.p.).

V prejednávanej veci je nesporné, že dedičia po poručiteľke M. H. zomrelej X. v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp.zn. D 976/99, Dnot X. uzavreli dohodu o vypořádání dedičstva a notár poverený súdom (§ 38 ods. 1) vydal v súlade s § 175zca ods. 1 písm.c/ O.s.p. (v znení účinnom do 15. októbra 2008) osvedčenie o dedičstve. S poukazom na vyššie citované ustanovenie treba súhlasiť s názorom odvolacieho súdu, že úkony notára, ako súdneho komisára sú úkonmi súdu a ním vydané osvedčenie o dedičstve zo zákona nadobúda povahu právoplatného uznesenia o dedičstve, teda uznesenia vydaného súdom vedúcemu ku skončeniu dedičského konania. Dovolací súd zhodne s názorom odvolacieho súdu zdôrazňuje, že rozhodnutie súdu vydané v sporovom konaní, že dohoda o vypořádání dedičstva je neplatná by nemohlo mať vplyv na účinky a vykonateľnosť osvedčenia podľa § 175zca ods. 1 písm.c/ O.s.p. Pokiaľ teda zákon zveruje posúdenie určitej právnej otázky súdu (notárovi povereného súdom) uskutočňujúcemu konanie o dedičstve, potom sa nemožno úspešne domáhať rozhodnutia o tejto právnej otázke v sporovom konaní.

Z uvedeného vyplýva, že dovolanie žalobcu bezdôvodne vytýka odvolaciemu súdu, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Keďže v konaní nedošlo k vadám v zmysle § 237 O.s.p., ani iným vadám, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, dovolací súd dovolanie zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). V dovolacom konaní nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.), preto dovolací súd im náhradu týchto trov nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. februára 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová